

Přehled mluvnice

Introduction

0.1 Present simple

I We You They	start	school at nine o'clock every day.
He She It	starts	

I We You They	do not don't	like basketball. finish lessons at 2.30. go to school on Saturdays.
He She It	does not doesn't	

Do	I we you they	live in London or Paris? wear glasses? speak Czech?
Does	he she it	
When do you have breakfast?		

Yes,	I we you they	do.	No,	I we you they	don't.
	he she it	does.		he she it	doesn't.

Do you play tennis? *Yes, I do.* (NE *Yes, I play.*)

Does she speak Italian? *No, she doesn't.*
(NE *No, she doesn't speak.*)

- a Přítomný čas prostý používáme k mluvení o věcech, které se opakují.

I go to the gym on Saturdays.

- b Přítomný čas prostý také používáme k vyjádření všeobecně platných skutečností.

It rains a lot in the UK.

- c V záporu a otázce používáme sloveso v základním tvaru.

She doesn't watch TV. (NE *She doesn't watches TV.*)

Does he like music? (NE *Does he likes music?*)

0.2 Present continuous

I	am 'm	eating. driving the car. listening to music.
He She It	is 's	
We You They	are 're	

I	am not 'm not	giving her a present. wearing jeans.
He She It	is not 's not	
We You They	are not 're not	

Am	I	driving too fast? watching a film? playing golf?
Is	he she it	
Are	we you they	
Where are you going?		

Yes,	I	am.	No,	I	'm not.
	he she it	is.		he she it	isn't.
	we you they	are.		we you they	aren't.

Are you going into town? *Yes, I am.* (NE *Yes, I'm going.*)

Is he reading the newspaper?

No, he isn't. (NE *No, he isn't reading.*)

Přítomný čas průběhový používáme k vyjádření věcí, které se odehrávají v okamžiku, kdy mluvíme.

0.3 Present simple and present continuous

Přítomný čas prostý vyjadřuje děje a činnosti, které se pravidelně opakují.

Přítomný čas průběhový používáme, mluvíme-li o ději, který právě probíhá.

Anna eats her breakfast at eight o'clock every morning. It's eight o'clock now. Anna is eating her breakfast.

0.4 Stative verbs

Některá slovesa obvykle přítomný čas průběhový nevytvářejí. Tato slovesa často vyjadřují pocity a názory - např. *want, think* (názor), *like, need, love a prefer*. Nazývají se stavová slovesa.

She wants to be a photographer. (NE She's wanting ...)
I think it's an interesting job. (NE I'm thinking ...)
He likes ice-cream. (NE He's liking ...)
They prefer shopping to swimming. (NE They're preferring ...)

0.5 Future forms

Budoucnost můžeme v angličtině vyjádřit několika způsoby.

a Použitím *will* + infinitivu:

- 1 chceme-li mluvit o faktech v budoucnosti.

James will be 17 on Thursday.

- 2 abychom vyjádřili okamžitou spontánní reakci nebo souhlas.

'The phone's ringing.' 'I'll answer it.'

- 3 abychom vyjádřili předpověď, co se v budoucnosti stane.

When I'm older, I will live abroad.

b Vazbu *going to* + infinitiv používáme:

- 1 abychom mluvili o záměrech – o věcech, které jsme se rozhodli v budoucnosti udělat.

It's my Dad's birthday tomorrow. I'm going to buy him a DVD.

- 2 abychom předpověděli budoucí děj, který je založený na současné situaci.

Look at those clouds – it's going to rain.

c Přítomný čas průběhový také používáme k vyjádření svých budoucích záměrů a závazků.

I'm going swimming on Tuesday night. Would you like to come?

1 Past and present

1.1 Past simple

I He She It We You They	lived visited played	in London in 2007. the museum on Saturday. football with friends.
---	---	---

I He She It We You They	did not didn't	answer all the exam questions. see a shooting star. like the film.
---	---------------------------------	--

Did	I he she it we you they	go to Wimbledon? win the award? eat the strawberries?
Where did you stay?		

Yes,	I he she it we you they	did.	No,	I he she it we you they	didn't.
-------------	---	-------------	------------	---	----------------

Did you enjoy your holiday? Yes, I did. (NE Yes, I enjoyed.)

Did the Romans conquer Scotland? No, they didn't. (NE No, they didn't conquer.)

Minulý čas prostý vyjadřuje děje a stavy, které proběhly v určité době v minulosti a nyní jsou ukončeny. Používáme jej často s výrazy jako *yesterday, ago, last, on* (+ den), *in* (+ měsíc/rok) a *at* (+ hodina).

I finished my homework at ten o'clock last night.

He travelled to Brazil four years ago.

Pravidelná slovesa mají stejný pravopis a výslovnost jako přičestí trpná.

Přehled mluvnice

Mnoho anglických sloves tvoří minulý čas prostý nepravidelně. Neplatí pro ně žádná pravidla, musíme se naučit tvar každého slovesa zvlášť. Podívejte se na str. 78, kde je seznam nejběžnějších nepravidelných sloves.

1.2 Past continuous

I He She It	was	walking along the path. living in France in 2004. cooking dinner at seven o'clock.
We You They	were	

I He She It	was not wasn't	waiting for the bus watching TV cooking dinner	at seven o'clock.
We You They	were not weren't		

Was	I he she it	watching TV writing an e-mail eating dinner	at eight o'clock yesterday?
Were	we you they		

What were they trying to do?

Yes,	I he she it	was.	No,	I he she it	wasn't.
	we you they	were.		we you they	weren't.

Were you using your laptop last night?

Yes, I was. (NE Yes, I was using.)

Were you playing a game?

No, we weren't. (NE No, we weren't playing.)

Minulý čas průběhový vyjadřuje, že v určitý moment v minulosti byl někdo uprostřed určitého děje nebo situace.

At nine o'clock, I was having a bath.

1.3 Past continuous and past simple

Obě formy minulého času – minulý čas průběhový a minulý čas prostý – často používáme společně k popisu situace, kdy se dokončená událost v minulosti stala během nějaké jiné minulé neukončené činnosti.

I was eating a sandwich, when the door bell rang.

He was waiting for a bus, when he saw his friend.

1.4 used to

I He She It We You They	used to	build houses.
---	----------------	---------------

K vyjádření minulého zvyku používáme *used to* + infinitiv. Jedná se o věci, které jsme v minulosti pravidelně dělali, ale nyní je už neděláme.

I used to play golf every Sunday, but I stopped last year.

1.5 too / enough

too + přídavné jméno = *not* + opačné přídavné jméno + *enough*

The MP3 player's too expensive. It isn't cheap enough.

This house is too small.

It isn't big enough.

This test is too easy.

It isn't difficult enough.

1.6 had to and didn't have to

I He She It We You They	had to didn't have to	revise on Sunday.
---	----------------------------------	-------------------

Slovesný tvar *had to* je minulý čas slovesa *have to*. Vyjadřujeme jím, že něco bylo v minulosti nutné.

I had to wear sunscreen on holiday last year, because it was very hot.

Slovesný tvar *didn't have to* vyjadřuje, že něco v minulosti nutné nebylo.

The train arrived on time, so I didn't have to wait.

1.7 could and couldn't

I He She It We You They	could couldn't	answer all the questions.
---	---------------------------	---------------------------

Could je minulý čas slovesa *can*. Tvary *could* a *couldn't* používáme k vyjádření dovolení nebo možnosti/schopnosti v minulosti.

When I was four, I couldn't ride a bike, but now I can. My grandmother could speak seven languages.

2 Fame and fortune

2.1 Present perfect

I We You They	have 've	jumped out of a plane. been to the cinema. bought a jumper.
He She It	has 's	

I We You They	have not haven't	closed the door. studied German.
He She It	has not hasn't	

Have	I we you they	fed the dog? lived in America? invited Mary?
Has	he she it	
Where has he put my coursebook?		

Yes,	I we you they	have.	No,	I we you they	haven't.
	he she it	has.		he she it	hasn't.

- a Předpřítomný čas používáme, chceme-li hovořit o:
- něčem, co jsme prožili/udělali do tohoto okamžiku.
I've read all of the Harry Potter books.
  - nedávných událostech (obvykle s *just* nebo *recently*).
I've just seen Peter in town.
  - minulém ději, jehož výsledek je zřejmý v přítomnosti.
He's lost his glasses. He can't watch the film.
  - ději, který začal v minulosti a zasahuje do přítomnosti.
We've been here for half an hour.
- b Předpřítomný čas tvoříme tvarem slovesa *to have* + přičestím trpným (3. tvarem).
- c Přičestí trpné tvoříme:
- u pravidelných sloves přidáním *-ed*.
jump jumped
  - u sloves zakončených na *-e* toto koncové *-e* vypustíme a přidáme *-ed*.
dance danced
  - u sloves zakončených na souhlásku po krátké samohlásce zdvojujeme tuto souhlásku a přidáme koncovku *-ed*.
stop stopped
  - u sloves končících na *-y* po souhlásce vypustíme toto *-y* a přidáme koncovku *-ied*.
carry carried
ALE
play played
  - Mnoho anglických sloves tvoří přičestí trpné (3. tvar) nepravidelně. Neplatí zde žádná pravidla a jednotlivé tvary se musíme naučit. Seznam nejběžnějších nepravidelných sloves najdete na str. 78.

Přehled mluvnice

Všimněte si těchto pravidel výslovnosti:

- 1 Končí-li sloveso na *-d* nebo *-t*, vyslovujeme koncovku *-ed* jako /ɪd/, např. *wanted* /'wɒntɪd/, *decided* /dɪ'saɪdɪd/.
- 2 Končí-li sloveso na souhlásky *-p, -k, -s, -sh, -ch*, vyslovujeme koncovku *-ed* jako /t/, např. *jumped* /dʒʌmpɪt/, *kicked* /kɪkt/.
- 3 V ostatních případech vyslovujeme koncovku *-ed* jako /d/, např. *lived* /lɪvd/.

2.2 *been and gone*

Mluvíme-li o tom, že někam jdeme/jedeme, lze použít dva tvary v předpřítomném čase:

- a *Alex has been to India.*
Been vyjadřuje, že už je zpátky.
- b *Alex has gone to Mexico.*
Gone vyjadřuje, že tam ještě je.

2.3 *Present perfect and past simple*

- a Předpřítomný čas používáme:
  - 1 mluvíme-li o době, která zasahuje do přítomnosti.
I've broken my wrist three times.
  - 2 když není vyjádřeno, kdy přesně se něco stalo.
I've met Roger Federer!
- b Minulý čas prostý používáme:
  - 1 abychom vyjádřili, že se něco odehrálo v minulosti a také to v minulosti skončilo.
I broke my wrist last month.
  - 2 když známe časový údaj, kdy se něco odehrálo.
I met Roger Federer yesterday!

Last month, I bought a new house. Since then, I've bought a sofa, a bed and a new TV.

Sarah has written ten songs. She wrote her first song when she was 17.

2.4 *for and since*

Předpřítomný čas *for* vyjadřuje, jak dlouhou dobu něco trvá. Předpřítomný čas *since* vyjadřuje, kdy v minulosti něco, co ještě trvá, začalo.

Sarah has been a hairdresser for five years.
I have worked here since 2004.

2.5 *Question tags*

Tázací dovětky používáme, chceme-li se ubezpečit, že něco je skutečně pravda nebo žádáme-li souhlas.

'The soup is very good, isn't it?' 'Yes, it is.'

Po kladné větě používáme tázací dovětek se slovesem v záporu. Po záporné větě naopak následuje tázací dovětek se slovesem v kladném tvaru.

- a Když je v hlavní větě pomocné sloveso nebo sloveso *to be*, použijeme stejné sloveso i v tázacím dovětku.

She's pretty, isn't she?
He isn't very clever, is he?
They aren't coming, are they?
You can't swim, can you?
She was there, wasn't she?
They won't listen, will they?

- b Pokud hlavní věta nemá žádné pomocné sloveso, použijeme v tázacím dovětku *do/does* nebo *did*.

She likes animals, doesn't she?
He came with you, didn't he?

- c Pokud je podmětem hlavní věty podstatné jméno, v tázacím dovětku použijeme zájmeno.

Sally speaks French, doesn't she?

3 *Health and safety*

3.1 *Relative clauses*

Když chceme propojit dvě věty dohromady, abychom o lidech nebo věcech řekli více, často používáme vedlejší věty vztažné.

He enjoyed the book. He read it last week.

He enjoyed the book that he read last week.

(hlavní věta – HV) (vedlejší věta – VV vztažná)

K připojení vedlejší věty vztažné používáme vztažná zájmena *that, who* a *which*.

- a Pro lidi, zvířata a věci používáme *that*.

He's the boy that I really like.
The shop that I work in closes on Sundays.
The jumper that I'm wearing today is very warm.

- b Pro lidi můžete také použít *who*.

The girl who I saw in the park goes to my school.

- c Pro zvířata a věci používáme *which*.

There's the cat which bit my hand!
Here's the poster which I bought yesterday.

3.2 **should and shouldn't**

I He She It We You They	should	wear a seatbelt in the car. recycle glass bottles.
---	---------------	---

I He She It We You They	shouldn't	eat too much junk food. play golf in the office.
---	------------------	---

K vyjádření rady (něco bys měl, neměl) používáme *should* a *shouldn't*.

You **should eat** a lot of vegetables.
They **shouldn't watch** TV so much.

3.3 **might**

I He She It We You They	might	fall over. come to my party.
---	--------------	---------------------------------

K vyjádření přítomné nebo budoucí možnosti lze použít *might*.

The book **might be** interesting.
He **might arrive** tomorrow. I don't know.

3.4 **So do I and Neither do I**

- a K vyjádření souhlasu s někým používáme:
So/Neither + pomocné sloveso + *I*
- b *So* použijeme, chceme-li vyjádřit souhlas s kladnou větou.
'I **can swim**.' 'So **can I**.'
'She's **been to Switzerland**.' 'So **have I**.'
- c *Neither* použijeme k vyjádření souhlasu se zápornou větou.
'I **wasn't** at school yesterday.' 'Neither **was I**.'
'He **hasn't** seen that film.' 'Neither **have I**.'

- d Když ve větě není žádné pomocné sloveso, používáme přítomnou nebo minulou formu slovesa *to do*.

'I **love strawberries!**' 'So **do I**.'
'He **saw** that film yesterday.' 'So **did I**.'

4 **Heroes**

4.1 **verb + -ing or infinitive**

Tvar končící na *-ing* použijeme po slovesech vyjadřujících pocity.

I **hate doing** homework.
They **don't mind taking** the bus.

Po slovesech *like*, *love*, *hate* a *prefer*, použijeme buď tvar končící na *-ing*, nebo infinitiv. Není zde rozdíl ve významu.

They like eating ice-cream.	They like to eat ice-cream.
I love skiing .	I love to ski .
She hates working at weekends.	She hates to work at weekends.
We prefer walking to school.	We prefer to walk to school.

4.2 **There's someone / something + -ing**

Vazby *there's* + jedna osoba / věc + a tvar končící na *-ing*, nebo *there are* + dvě nebo více lidí / věcí + a tvar končící na *-ing* popisují, že někde něco je, existuje. Tvar na *-ing* popisuje, co lidi právě dělají.

There's a monkey. It's **climbing** the tree.
There's a monkey **climbing** the tree.

There are some people. They are **dancing**.
There are some people **dancing**.

There's a man. He's **singing** a song.
There's a man **singing** a song.

4.3 **see / hear someone + -ing**

Tvar zakončený na *-ing* používáme po slovesech *see*, *hear*, *feel*, *smell*, *notice* a *hear* tímto způsobem:

I **heard** the phone. The phone was **ringing**.
I **heard** the phone **ringing**.

He **saw** the detectives. They were **following** him.
He **saw** the detectives **following** him.

I **can smell** something. The bacon is **cooking**.
I **can smell** the bacon **cooking**.

Přehled mluvnice

5 Our environment

5.1 Passive voice

- a Trpný rod většinou používáme v případě, kdy je samotný děj důležitější, než osoba/věc, která ho způsobuje.
- b Trpný rod tvoříme slovesem *to be* a přičestím trpným (3. tvarem).
- c Časy tvoříme obměnami slovesa *to be*:

The letter is written. (současnost)

The letter was written. (minulost)

The letter will be written. (budoucnost)

- d Věty se slovesy v činném rodě mají podmět, sloveso a předmět. Předmět z věty se slovesem v činném rodě se stává podmětem věty se slovesem v trpném rodě.

(podmět) (sloveso v činném rodě) (předmět)
Andy cleans the windows.

(podmět) (sloveso v trpném rodě)
The windows are cleaned.

- e Věty se slovesem v trpném rodě mají podmět, sloveso a někdy původce děje.

Podmět věty se slovesem v činném rodě se může stát původcem děje ve větě se slovesem v trpném rodě. V takovém případě používáme k určení původce děje předložku *by*.

(podmět) (sloveso v činném rodě) (předmět)
The police catch thieves.

(podmět) (sloveso v trpném rodě) (původce děje)
Thieves are caught by the police.

5.2 Passive voice: present – affirmative

I	am 'm	considered good at sport. woken up at six o'clock every morning. taught English at school.
He She It	is 's	
We You They	are 're	

5.3 Passive voice: present – negative

I	am not 'm not	allowed to go there. driven to school.
He She It	is not isn't	
We You They	are not aren't	

5.4 Passive voice: present – questions

Am	I	expected to arrive early? taught by Mr Cox?
Is	he she it	
Are	we you they	
Where are these jeans made?		

5.5 Passive voice: present – short answers

Yes,	I	am.	No,	I	'm not.
	he she it	is.		he she it	isn't.
	we you they	are.		we you they	aren't.

5.6 Passive voice: past – affirmative

I He She It	was	told to be quiet. asked to bring a cake.
We You They	were	

5.7 Passive voice: past – negative

I He She It	was not wasn't	sent to the supermarket. understood.
We You They	were not weren't	

5.8 Passive voice: past – questions

Was	I he she it	photographed? arrested?
Were	we you they	
When was the window opened?		

5.9 Passive voice: past – short answers

Yes,	I he she it	was.	No,	I he she it	wasn't
	we you they	were.		we you they	weren't.

5.10 Passive voice: future – affirmative

I He She It We You They	will be	invited to the party. picked for the team.
---	---------	---

5.11 Passive voice: future – negative

I He She It We You They	will not be won't be	given a prize. chosen.
---	-------------------------	---------------------------

5.12 Passive voice: future – questions

Will	I he she it we you they	be	asked to dance? taken to the airport?
When will we be shown the new house?			

5.13 Passive voice: future – short answers

Yes,	I he she it we you they	will.	No,	I he she it we you they	won't.
------	---	-------	-----	---	--------

6 Relationships

6.1 First conditional

Souvětí s vedlejší větou podmínkovou má dvě části: větu hlavní (VH) a větu vedlejší (VV), která začíná spojkou *if*. Takové souvětí použijeme, když chceme vyjádřit, že se něco v budoucnosti může, ale nemusí stát.

V souvětí s vedlejší větou podmínkovou 1. typu použijeme v hlavní větě budoucí čas (*will* + infinitiv bez *to*) a po *if* přítomný čas prostý.

I won't go to Las Vegas if the flight is expensive.
(VH, budoucí čas) (VV se spojkou *if*, přítomný čas prostý)

If the flight is expensive, I'll stay in England.
(VV se spojkou *if*, přítomný čas prostý) (VH, budoucí čas)

6.2 Time clauses

Po časových spojkách: *when*, *while*, *before*, *as soon as* a *after* nepoužíváme budoucí čas. Namísto toho použijeme přítomný čas prostý.

I'll have a game of golf after we check in.
We'll have dinner as soon as I return home.